

Asia: VN/917/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta, joka koskee sähköistä tiedoksiantoa Verohallinnossa. DVV pitää esityksen tavoitteita viranomaisviestinnän digitalisaation ja valtion tuottavuusohjelman edistämisestä kannatettavina ja katsoo, että erityisesti oikeushenkilöiden sähköistä asiointia edistävä lainsäädäntö on tervetullutta myös vireillä olevan luonnollisten henkilöiden sähköistä viranomaistiedoksiantoa koskevan yleislainsäädännön uudistuksen (VN/9952/2024) kontekstissa. DVV on toiminnallaan pyrkinyt edistämään sen lakisääteistä tehtävää yhteiskunnan digitalisaation kehittämisestä siten, että sekä perusoikeuksien suojan korkean tason että monipuolisten asiointimahdollisuuksien toteutuminen on turvattu. Esimerkkinä tästä on muun muassa yllä mainittu sähköistä viranomaistiedoksiantoa koskeva yleislainsäädännön uudistushanke, jossa DVV on ollut aloitteellisessa roolissa.

DVV katsoo, että sähköistä tiedoksiantoa koskevan yleissääntelyn uudistushankkeen luonnollisia henkilöitä koskevat tavoitteet ovat pitkälti samoja kuin Verohallinnon ehdotetun erillisratkaisunkin. Tiedoksiantoa koskevan yleissääntelyn uudistuksessa lähtökohtana on yhtä lailla ensisijaisesti digitaalinen asiointi, eikä yleissääntelyssäkään tulla lähtökohtaisesti edellyttämään suostumusta sähköiseen tiedoksiintoon niille, jotka asioivat viranomaispalveluissa sähköisesti. DVV:n Suomi.fi-viestien käytöstä keräämien tilastojen mukaan sähköisen tiedoksiannon suostumuksen on nykytilassa peruuttanut vain 1,3 % palvelun käyttöön ottaneista, eikä tämä luku DVV:n ennusteen mukaan tule merkittäväällä tavalla kasvamaan yleislainsäädännön uudistuksen voimaantulon jälkeenkään. Sähköiset asiointikanavat ovat siis DVV:n kokemuksen mukaan olleet erittäin suosittuja ja käyttäjien näkökulmasta toimiviksi koettuja. DVV katsookin, että Verohallinnon erillisratkaisussa on hyvä kiinnittää huomiota erityisesti sen toimivuuteen osana sähköisen viranomaistiedoksiannon kokonaisuutta esimerkiksi selkeän viestinnän ja muun tuotettavan informaation keinoin. DVV vastaa ensisijaisesti yleislainsäädännön muutokseen kohdistuvan viestinnän ja informaation tuottamisesta, kun taas esityksessä ehdotetun erillisratkaisun osalta vastuu on Verohallinnolla.

DVV yhtyy esityksessä esille tuotuun näkökulmaan siitä, että viranomaisviestinnän siirtyminen pääasiallisesti sähköisiin kanaviin parantaa viestinnän tietosuojan ja tietoturvan tasoa verrattuna perinteiseen paperipostiin ja varmistaa parhaalla tavalla myös julkishallinnon digitalisaatiolle

asetettujen kustannussäästötavoitteiden toteutumisen. DVV:n näkemyksen mukaan on kuitenkin tärkeää varmistaa, että ehdotettava verotusasiakirjojen erityissääntely on kansalaisen näkökulmasta riittävän yksinkertainen. Esityksen mukaan verotusasiakirjojen tiedoksiantoon sovelletaan osittain omaa erillislainsäädäntöään ja osittain yleislainsäädäntöä käyttäjän tekemistä valinnoista riippuen. DVV katsoo, että kokonaisuuden selkeyden vuoksi erillislainsäädännön ja yleislainsäädännön mukaisten käytäntöjen olisi hyvä olla mahdollisimman yhteneväiset esimerkiksi ikärajojen ja mahdollisten soveltamisalan ulkopuolelle rajattavien erityisryhmien, kuten edunvalvonnan alaisuudessa olevien henkilöiden, osalta.

Salovaara Timo
Digi- ja väestötietovirasto

Roihankorpi Roni
Digi- ja väestötietovirasto